

Historien bag fotoet

Kirken og logebygningen i Toldbodgade

Af Per Steenholdt

Da folketælleren i 1890 skulle tælle beboerne på den gade, der i dag hedder Toldbodgade, havde den endnu ikke fået navn men blev beskrevet som "Nye Gade over Brønniches Vænge". Den var anlagt to år før, og her i 1890 er der bygget to huse. Gaden fik naturligt nok navnet Toldbodgade, da den går fra Jernbanegade, hvor der dengang lå en toldbod, og til Grønnegade. Ved den følgende folketælling i 1901, ser man navnet Toldbodgade. Gaden har nu mange ejendomme, men to af dem ejes ikke af private. Nr. 8 nævnes med navnet "Hjemmets Glæde", og ejeren er Good Templar Logen. På modsatte side af gaden i nr. 7 ligger kirken, hvor ejeren er "Katolsk Apostolsk menighed". Denne bygning beskrives som ubeboet. På den ene side af gaden, arbejdede man for på et kristent grundlag at give folk et bedre liv inden døden. På modsatte side, så man hen til et liv efter døden.

Den lille kirke i nr. 7

Keld Holm, der har taget billedet af kirken, fandt også frem til, at den blev opført i 1892 af "Irvingianere". Det gjorde det nemt at finde supplerende oplysninger. Denne retning er opkaldt efter den skotske Edward Irving (1792-1834). Disse gudstjenester gik ikke stille for sig. Irvings prædiken blev afbrudt af tilråb og kvinder, der hysterisk talte i tunger. Djævelen blev drevet ud af hysterisk syge m.m. Bevægelsen kom til Danmark omkring 1860. I 1871 indviede man kirken på hjørnet af Gyldenløvsgade ved søerne i København. Det er lidt problematisk, at en præst skal være indviet af "apostle" udnævnt af kirken.

Da man mente, at Jesus genkomst var nært forestående, tog man i 1860 nogle beslutninger, der på længere sigt betød, at der ikke kunne udnævnes nye præster. Det har medført, at den sidste præst i Danmark døde i 1957. Der har derfor ikke været afholdt egentlige gudstjenester siden. For året 1901 er der registreret 3812 medlemmer af Irvingianerne i Danmark, samme år er antallet af jøder opgjort til 3476. Det var altså ikke en lille sekt.

Logen i nr. 8

Den gamle logebygning som står endnu, er opført af den afdeling af "Good Templar", der havde forkortelsen N.I.O.G.T. Denne loge var stiftet i 1892 efter splittelse i den internationale orden I.O.G.T. Forkortelsen stod for "Independent Order of Good Templars". Denne orden var stiftet i USA omkring 1850. Denne var en afholdsforening med omkring 6000 medlemmer i Danmark 1892. Det spørgsmål, der ledte til splittelse var, om man måtte man drikke lyst øl? Danmark havde året før fået en "ølskattelovgivning" hvor de alkoholsvage øl var fritaget for afgifter. Tilhængerne af, at det skulle være "lovligt" at drikke det tynde øl, stiftede en udbryderforening den 22. juli 1892. Den nystiftede forening satte man et "N" foran navnet. N står for "Nordisk". Omkring 4500 af foreningens medlemmer valgte at gå ind i den nordiske afdeling. Logen fik sin første logebygning i 1893, og i 1894 blev bygningen i Toldbodgade bygget.

Bygningernes videre skæbne

Toldbodgade nr. 8 har i mange år været i privateje. Den gamle kirke står rå i blank mur og virker lidt slidt. Det er den bygning i Toldbodgade, der er i den højeste bevaringskategori. Den er ikke godkendt som bolig, men det kunne den vel blive? På "rygtebørsen" er hækken foran aktuelt blevet klippet. Det forlyder, at den snart bliver sat

Postkort med den gamle logebygning Toldbodgade 8.

Den lille kirke Toldbodgade 7. Foto: Keld Holm.

til salg. Det har ikke været muligt at finde frem til, hvor stor menigheden er i dag, og om et salg reelt er forestående.